

Mye lengre reisetid om bilen må stå

Kutt av P-plasser for ansatte vil gi mer enn 40 minutter ekstra til og fra jobb hver dag for halvparten av bilistene.

Innlegg
Erik Bjørnson
Lunke

Dersom man fjerner parkeringsmuligheter på arbeidsplasser i Oslo kommune, vil mer enn halvparten av dem som kjører bil i dag, risikere å måtte bruke over 40 minutter mer på arbeidsreisen hver dag.

For mange er bil også eneste mulige transportmiddel til og fra jobb. Enten fordi det ikke finnes kollektivtilbud, fordi de må gjøre nødvendige stopp på veien eller på grunn av helsen.

Det viser resultater av et prosjekt Transportøkonomisk

institutt (TØI) nylig har gjennomført blant ansatte i Oslo kommune, på oppdrag for Klimaetaten. Vi har gjort en spørreundersøkelse blant ansatte der de selv gir opplysninger om hvordan de reiser til jobb, hvilke gjøremål de foretar på veien, og hvor god tilgang de har på kollektivtransport.

For at Oslo kommune skal nå sine klimamål må bilbruken reduseres med 33 prosent innen 2030. Vår undersøkelse viser at jobbreisene til kommunens ansatte gir et årlig utslipp på 9100 tonn CO₂. Cirka 80 prosent av utslippet kommer fra bilbruk til og fra jobb, mens resten kommer fra reiser i arbeidstiden. Omtrent en fjerdedel av alle ansatte kjører fossilbil til og fra jobb.

For å redusere bilbruken på arbeidsreiser er det nødvendig med effektive tiltak. Vår undersøkelse - og tidligere forskning - viser at parkeringsrestriksjoner er langt mer effektive enn andre tiltak. Ved å fjerne parkeringsplasser vil man kunne redusere utslippene med

For at Oslo kommune skal nå sine klimamål må bilbruken reduseres med 33 prosent innen 2030. Her bilkø fra Mosseveien og inn mot Oslo. Foto: Aleksander Nordahl

Erik Bjørnson Lunke, forsker, Transportøkonomisk institutt (TØI).

opptil 40 prosent.

Likevel ser vi altså at et slikt tiltak medfører store ulemper: De aller fleste vil da bruke mer tid på arbeidsreisen.

Vi har også beregnet effekten av mer positive tiltak, slik som garderobefasiliteter for syklister,

subsidiering av kollektivbillett, og bedre muligheter for hjemmekontor. Isolert sett er disse tiltakene lite effektive, og reduserer utslippene med kun én til to prosent hver.

Samtidig kan slike tiltak være nyttige som kompensasjon dersom man innfører parkeringsrestriksjoner.

Vår studie viser altså at for å nå klimamålet til Oslo kommune vil man sannsynligvis være nødt til å

... parkeringsrestriksjoner er langt mer effektive enn andre tiltak. Ved å fjerne parkeringsplasser vil man kunne redusere utslippene med opptil 40 prosent

pålegge en del av de ansatte betydelige ulemper. Men dette viser jo bare at det blir tøft å nå målet. Sannsynligvis gjelder ikke dette bare for Oslo.

Erik Bjørnson Lunke, forsker, Transportøkonomisk institutt (TØI)

Uklart svar fra Thøgersen-utvalget

I sitt innlegg i DN 3. september gjentar Thøgersen-utvalget sine argumenter, men utvalget svarer i liten grad på den kritikken de har fått. Hovedargumentet for å selge oljeaksjer har hele tiden vært at staten og Norge som nasjon er kraftig overeksponert for oljerisiko, og at salg av oljeaksjer vil redusere den risikoen. Thøgersen-utvalget velger derimot å fokusere på risikospredning i Oljefondet alene, uten at utvalget har noen

ordentlig begrunnelse for hvorfor man bør se på Oljefondet isolert sett, og ikke statens samlede formue. Utvalget har heller ikke noe godt svar på hvorfor det er fornuftig kun å se på Oljefondets nåværende beholdning av aksjer og obligasjoner, uten å ta hensyn til de fremtidige inntektene som Oljefondet vil få fra statens netto kontantstrøm fra olje og gass. Ifølge handlingsregelen skal statens netto oljeinntekter i sin helhet gå til Oljefondet. Disse

oljeinntektene er derfor like relevante for den fremtidige verdien av Oljefondet som fremtidig fondsavkastning er.

For å være veldig konkret: En stor del av Oljefondets verdi i 2030 består av de fremtidige oljeinntektene vi regner med å få de neste 12 årene.

Det ville være interessant å høre om Thøgersen-utvalget kan forklare for oss hvorfor de fremtidige oljeinntektene som i sin helhet skal tilføres Oljefondet,

ikke er relevante når man skal vurdere risikospredningen i fondet. Det er også vanskelig å følge utvalgets argumentasjon om at hvis man selger oljeaksjer, så bør man også selge andre aksjer som er korrelert med oljeprisen. Det lå ikke i Norges Banks forslag, så det er noe Thøgersen-utvalget, uten noen god begrunnelse, har funnet på selv. Vi er enige med Thøgersen-utvalget i at dagens strategi er åpen, godt faglig fundert og enkel

å kommunisere og forankre. Salg av oljeaksjer vil være like åpent, like enkelt å kommunisere og forankre, og noe bedre faglig fundert.

Steinar Holden, professor ved Økonomisk institutt, Universitetet i Oslo, **Espen R. Moen**, professor ved Institutt for samfunnsøkonomi, Handelshøyskolen BI, og **Ragnar Torvik**, professor ved Institutt for samfunnsøkonomi, NTNU

Skyggeboksing om oljeaksjer

Diagnosen ser ut til å være at Norge har en for høy konsentrasjon av oljerisiko. Det kan godt være, men er da «Oljefondet ut av oljeaksjer» riktig behandling av pasienten?

Fra diskusjonen i DNs spalter forstår jeg det slik at vår samlede oljerisiko i svært liten grad påvirkes av om energisektoren tas ut av Oljefondet eller ikke. Uttak av sektoren begrunnes med at en liten forsikring er bedre enn ingen forsikring. Innsikten fra standard porteføljeteorier er at uttak av en sektor fra et bredt sammensatt fond i svært liten grad vil påvirke fondets forventede avkastning og mulighet for risikospredning. Jeg viser interesserte lesere til Andrew Angs bok «Asset Management» (side 108), som bruker

Oljefondet som case.

For meg fortøner «Oljefondet ut av oljeaksjer» seg som en skyggeboksing iført finansfaglige argumenter, hvor det er vanskelig å få øye på den finansfaglige nytten og kostnaden av forslaget. Min interesse er kapitalforvaltning, og jeg kan tenke meg et knippe med spørsmål knyttet til Oljefondet som vi heller bør sette søkelyset på. Herunder utforming av handlingsregelen, om fondet skal inn i nye aktivklasser, og i hvilken grad fondet skal drive aktiv forvaltning «Oljefondet ut av oljeaksjer» sporer dessverre av en ellers viktig debatt.

Petter Bjersund, professor ved NHH

Velbegrunnet omsorg

I lederen 4. september avfeier DN min kritikk av elementer i Finanstilsynets forslag til ny forskrift for forbrukslån. La meg først understreke at Bank Norwegian er positive til en forskriftsfasting av dagens retningslinjer, fordi den vil sikre like vilkår for alle aktører.

Det er mange myter knyttet til forbrukslån.

En av disse er at forbrukslån går til overdrevet forbruk, og at låntagerne ikke kan ta vare på seg selv. Som tilsynet selv skriver i begrunnelsen for forslaget, betaler kundene i snitt tilbake sine lån i løpet av to til tre år.

Det er en del personer i dette landet som har store økonomiske utfordringer og et behov

for å refinansiere dyre lån for å få lavere rente og færre gebyrer. En del av disse vil ikke få refinansiering hvis tilsynets forslag om maks fem års løpetid gjennomføres, fordi de ikke har nok tilgjengelige midler til å betale de månedlige terminbeløpene over fem år.

I Sifos rapport «Usikret kreditt - et samfunnsproblem?» pekes det på at et krav om fem års nedbetalingstid kan komme i veien for at personer som befinner seg i en vanskelig situasjon skal kunne finne markedsløsninger for et gryende gjeldsproblem.

Christian Poppe i Sifo skriver følgende i konklusjonen: «En tydelig drivkraft bak veksten i forbrukslån er nettopp refina-

siering av dyr gjeld til billigere lån. Enhver innstramning av finansinstitusjoners mulighet til å gi lån vil potensielt kunne gå ut over de som allerede har mye gjeld, og som kunne ha kommet seg inn i smulere farvann ved en markedsløsning».

Vi er enige med DN i at målet må være færrest mulig personer med økonomiske problemer. Derfor er det viktig å unngå velmente tiltak som utilsikt kan bidra til nettopp å gjøre disse problemene større.

Kai Morten Terning, leder for kommunikasjon og samfunnskontakt, Bank Norwegian